

TTAKUN (H)ERRENKA

Fikzioaren alde (eta II)

Tira, hilabetetan elkar ezin ongi uztartu ibili ondoren utziko didazue, beste behin eta azkenez, errenkaz aldatzen. Izan ere, honakoak izango ditugu gure azkeneko ttakunak, eta honakoa, honen bestez, nire hondarrekoa.

Ezin ongi uztartu ibili garela esan dut eta anitzek pentsatuko dute ezin ongi moldatu ibili garela. Galdetu izan didate: “Aizu, zuek ez zarete ondo konpontzen ezta?”. Aipatu izan dugu euskarazko prentsa arrosaren behar hori, *Kaixo!* edo *Holaxe!* delakoaren beharra, eta akaso gurea abiapuntu egokia litzateke, eskusiba batzuk salduz, dirutxo batzuk ateratzeko. Baldin eta inori axola bazaizkio gure arteko gorabeherak, jakina.

Idazleok ez ei baikara ubera jakin bati jarraitu errazak, eta halaxe ibili gara, kulunka bat nola, alde batetik bestera zabuka. Zer esanik ez hirutik bi poeta ustekoak badira; bai ki, ez da harritzekoa ttakunak hondoa jo izana. Imajinatzen duzue, adibidez, Hedoi Etxarte eta Angel Erro *Ttakun (h)errenka* berean? Bata Leninen kontuak hizpide, bestea alejandrino batean Aitor Zubietaren gaineko azkenekoa ahokatu (barkatu Angel, ez dut hitz egokiagorik aurkitu) nahian. Nekez atarra-mentu onik.

Baina morboaren zaleen zoritxarrerako argitu nahi dut ez garela batere gaizki konpontzen gure artean (Jose Luis, Uxue, eskura utzi dizuet gezurtatzea). Iruditzen zait joera handiegia dugula idazleen testuak oso serio hartzekoa, batez ere zutabeak, eta edozein ika-mika itxurazkori garrantzi handiegia ematekoa. Ohituegiak gaude iritzi artikulua eta txosten politiko serioetara, non hitz bakoitza historiara igaroko denaren hotsandiz idatzia baitago, eta hala, ez gara gai irakurtzeko beste modu bizkor eta zaluagoan prentsan publikatzen

MARC CAMPÁ

Beñat Sarasola

Apalolaza

Padron

dena. Gaizki ulertu ugari zenbatu ahal daitezke, ez soilik ttakunei dagokionez, arazo soil honengatik bakarrik. Hamaika eta bat aldiz esan izan dut baina ez zait ardura berriz ere errepikatzea: literaturak —eta arteak oro har— eskatzen duen irakurketa moldeari dagokion analfabetismo maila aski

kezkarria da Euskal Herrian. Horren adibide garbiena etengabe entzuten dugun euskara, prosa eta literatura “erraza”ren aldarria dugu, baina arestian aipatutakoa ez dabil aparte.

Harritzeko-harritzekoa ere ez da; izan ere, non dugu Euskal Herrian irakurketa molde hori lantzeko taxuzko lekuri? Zenbat euskal filologia ikasle joaten da Literatura Eskola, irakurle klub eta enparauetara, “karreraren literatura apenas ematen dugu” esanez? Euskal Herrian esanahi zehatz, itxi eta seguruak hobesten ditugu. Izan duela ez dakit non azaldu grafitoetako hitzena, izan gure herriaren “baldintza objektibo eta estrategiko”ei dagokiena. Fikziozko biraketa txikiena, kasurik onenean, ez da ulertzen; kasurik okerrenean, gutxietsi egiten da apatatsu, konpromiso zein garrantzi bakoa delakoan. Baina ez zen alferrik *funtxio poetikoa* erdigune Roman Jakobson-en taulan. Fikzioaren benetako muinetara ailegatu den edonork daki-eta, ez dagoela egia borobilagorik fikziozkoa baino.

Horregatik amaitu nahi nuen ibilaldi hau nire ttakun kideen aldarri txikia egiten. Ez

soilik Ana, Jose Luis eta Uxuena, aurretik egon direnena orobat. Eta, bidenabar, idazle, musikari eta artista guztiena. Egiten dutena gehiago edo gutxiago gustatu, miresten dut mundu laukitu eta aspergarriari zinezko erresistentzia egiten saiatzen den jendea oro. Finean, beti paratuko naiz haien alde. Haientzat, beraz, begirunez, nire azkeneko hau. ■

Fikzioaren benetako muinetara
ailegatu den edonork daki-eta,
ez dagoela egia borobilagorik
fikziozkoa baino